

WYROK TRYBUNAŁU (pierwsza izba)

z dnia 15 kwietnia 2010 r.*

W sprawie C-485/08 P

mającej za przedmiot odwołanie w trybie art. 56 statutu Trybunału Sprawiedliwości,
wniesione w dniu 11 listopada 2008 r.,

Claudia Gualtieri, zamieszkała w Brukseli (Belgia), reprezentowana przez
P. Gualtieriego oraz M. Gualtieriego, avvocati,

wnosząca odwołanie,

w której drugą stroną postępowania jest:

Komisja Europejska, reprezentowana przez J. Curralla, działającego w charakterze
pełnomocnika, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona pozwana w pierwszej instancji,

* Język postępowania: włoski.

TRYBUNAŁ (pierwsza izba),

w składzie: A. Tizzano, prezes izby, E. Levits (sprawozdawca), M. Ilešič, J.J. Kasel
i M. Safjan, sędziowie,

rzecznik generalny: Y. Bot,
sekretarz: R. Grass,

uwzględniając procedurę pisemną,

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy
bez opinii,

wydaje następujący

Wyrok

- ¹ W odwołaniu C. Gualtieri wnosi o uchylenie wyroku Sądu Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich z dnia 10 września 2008 r. w sprawie T-284/06 Gualtieri

przeciwko Komisji (zwanego dalej „zaskarżonym wyrokiem”), w którym Sąd oddalił jej wniosek o:

- stwierdzenie nieważności decyzji Komisji Wspólnot Europejskich z dnia 5 września 2005 r. odmawiającej przyznania skarżącej diety dziennej w wysokości 107,10 EUR a także diety miesięcznej w kwocie 321,30 EUR;

- stwierdzenie nieważności decyzji z dnia 30 stycznia 2006 r., na której podstawie Komisja oddaliła jej zażalenie na decyzję z dnia 5 września 2005 r.;

- stwierdzenie nieważności wszystkich miesięcznych informacji Komisji dotyczących ustalenia należnych skarżącej diet pobytowych;

- tytułem żądania głównego zasądzenie od Komisji diet na rzecz skarżącej, które Sąd uzna za należne ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2004 r. z uwzględnieniem podwyższenia kwoty tych diet w następstwie wejścia w życie decyzji Komisji C (2004) 577 z dnia 27 lutego 2004 r. dotyczącej zasad mających zastosowanie do ekspertów krajowych oddelegowywanych do Komisji i następnie decyzji C (2005) 872 z dnia 22 marca 2005 r. wprowadzającej zmiany do decyzji C (2004) 577;

- ewentualnie zasądzenie od Komisji na rzecz skarżącej diet, które Sąd uzna za należne ze skutkiem od dnia 2 lutego 2005 r. albo ze skutkiem od dnia 4 lipca 2005 r. do dnia 31 grudnia 2005 r.;

— obciążenie Komisji kosztami postępowania.

I — Ramy prawne

- 2 Decyzja Komisji C (2002) 1559 z dnia 30 kwietnia 2002 r. dotycząca zasad mających zastosowanie do oddelegowywanych ekspertów krajowych do służb Komisji, w brzmieniu zmienionym decyzją C (2003) 406 z dnia 31 stycznia 2003 r. (zwana dalej decyzją „END”), stanowiła w art. 1 ust. 1 i 2:

„1. Niniejsze przepisy stosują się do ekspertów krajowych oddelegowywanych [zwanym dalej »END«] do Komisji [...] przez krajową, regionalną lub lokalną administrację publiczną [...]

2. Osoby objęte zakresem niniejszych przepisów pozostają podczas okresu oddelegowania w stosunku pracy ze swoim pracodawcą i otrzymują od niego wynagrodzenie”.

- 3 Zgodnie z art. 17 ust. 1 decyzji END:

„END przysługuje w trakcie okresu oddelegowania dieta dzienna. Jeżeli odległość pomiędzy miejscem rekrutacji i miejscem oddelegowania nie przekracza 150 km, wysokość diety wynosi 26,78 EUR. Wysokość diety wynosi 107,10 EUR, jeżeli odległość ta przekracza 150 km”.

- 4 Artykuł 17 ust. 2 decyzji END przewidywał przyznanie diety miesięcznej, której wysokość uzależniona była od odległości pomiędzy miejscem zamieszkania i miejscem oddelegowania.

- 5 Artykuł 20 decyzji END brzmiał następująco:

„1. Dla celów niniejszych przepisów miejscem zamieszkania jest miejsce, w którym END wykonywał obowiązki na rzecz swojego pracodawcy bezpośrednio przed oddelegowaniem. Miejscem pracy jest miejsce, w którym znajduje się służba Komisji, do której END został przydzielony. Miejsca te określane są w wymianie pism, o której mowa w art. 1 ust. 5.

[...]

3. Miejsce zamieszkania uważa się równocześnie za miejsce oddelegowania [w następujących przypadkach]:

[...]

b) jeżeli w chwili wystąpienia przez Komisję z wnioskiem o oddelegowanie miejsce oddelegowania jest głównym miejscem zamieszkania małżonka lub dziecka (dzieci) będących na utrzymaniu END.

W tym względzie, jeśli END zamieszkuje w odległości nieprzekraczającej 150 km od miejsca oddelegowania, uważa się, że zamieszkuje w tym miejscu”.

- 6 Decyzja END została następnie zmieniona decyzjami Komisji: C (2004) 577 z dnia 27 lutego 2004 r., C (2005) 872 z dnia 22 marca 2005 r. i C (2005) 3608 z dnia 21 września 2005 r. Została ona uchylona decyzją Komisji C (2006) 2033 z dnia 1 czerwca 2006 r. dotyczącą zasad mających zastosowanie do ekspertów krajowych oddelegowywanych do służb Komisji.

II – Okoliczności faktyczne leżące u podstaw sporu

- 7 Okoliczności faktyczne leżące u podstaw sporu zostały przedstawione w sposób następujący w pkt 6–13 zaskarżonego wyroku:

„6 Skarżąca, Claudia Gualtieri, włoska sędzia, pracowała w Komisji jako END od dnia 1 stycznia 2004 r. do dnia 31 grudnia 2005 r.

- 7 Po tym jak Komisja otrzymała od stałego przedstawicielstwa Republiki Włoskiej przy Unii Europejskiej dokumenty niezbędne do oddelegowania, wystosowała do stałego przedstawicielstwa pismo, doręczone adresatowi w dniu 11 listopada 2003 r., w którym informowała, że przepisy [decyzji END] stosują się do skarżącej i że w konsekwencji będzie ona otrzymywać dietę dzienną w wysokości 107,10 EUR, a także na warunkach przewidzianych w art. 17 tej decyzji dietę miesięczną w wysokości 321,30 EUR.

- 8 Kilka dni po podjęciu przez skarżącą obowiązków w charakterze END Dyrekcja Generalna ds. Personelu i Administracji w piśmie z dnia 9 stycznia 2004 r. poinformowała stałe przedstawicielstwo Republiki Włoskiej, że skarżąca będzie otrzymywać dietę dzienną w wysokości jedynie 26,78 EUR zamiast 107,10 EUR, o których była wcześniej mowa, ponieważ miejscem zamieszkania jej małżonka w rozumieniu art. 20 ust. 3 decyzji END jest Bruksela.
- 9 Od dnia 2 lutego 2005 r. skarżąca i jej małżonek mieszkają oddzielnie i od tego dnia zamieszkuje ona pod nowym adresem w Brukseli. [...] Akt rozwodowy, sporządzony na mocy prawa belgijskiego za obopólną zgodą, został złożony w sądzie pierwszej instancji w Brukseli w dniu 4 lipca 2005 r., a wydanie wyroku nastąpiło w dniu 13 stycznia 2006 r.
- 10 Wnioskiem z dnia 6 lipca 2005 r. skarżąca, powołując się na separację ze swoim małżonkiem, zażądała od Komisji wypłaty diet dziennych w wysokości 107,10 EUR i diety miesięcznej, która jej zdaniem przysługiwała jej co najmniej od dnia 2 lutego 2005 r.
- 11 W dniu 5 września 2005 r. Komisja oddaliła ten wniosek, uzasadniając, że w chwili występowania z wnioskiem o oddelegowanie za miejsce zamieszkania skarżącej w rozumieniu art. 20 ust. 3 lit. b) decyzji END uznana została Bruksela.
- 12 Pismem z dnia 17 października 2005 r. skarżąca złożyła zażalenie na podstawie art. 27 decyzji END, w brzmieniu zmienionym decyzją [Komisji] C(2005) 872 z dnia 22 marca 2005 r.
- 13 Decyzją z dnia 30 stycznia 2006 r. Komisja uznała, że zażalenie złożone zostało na podstawie art. 90 ust. 2 Regulaminu pracowniczego urzędników Wspólnot

Europejskich, lecz oddaliła je ze względu w szczególności na okoliczność, że »ponieważ w chwili wystąpienia z wnioskiem o oddelegowanie do Komisji za miejsce rekrutacji przyjęto miejsce zamieszkania zainteresowanej, decyzja ta nie podlega ponownemu badaniu w następstwie ewentualnych zmian okoliczności osobistych dotyczących [zainteresowanej] [...]«”.

III — Postępowanie przed Sądem i zaskarżony wyrok

- 8 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu do spraw Służby Publicznej w dniu 30 kwietnia 2006 r. skarżąca wszczęła postępowanie mające na celu uwzględnienie jej żądań przedstawionych w pkt 1 niniejszego wyroku.
- 9 Postanowieniem z dnia 9 października 2006 r. Sąd do spraw Służby Publicznej (pierwsza izba) orzekł, że skarżąca jako END nie jest pracownikiem Wspólnot Europejskich w rozumieniu art. 236 WE. W konsekwencji stwierdził on brak właściwości rzeczowej dla rozstrzygnięcia sporu i na podstawie art. 8 ust. 2 załącznika I do statutu Trybunału Sprawiedliwości skierował sprawę do rozstrzygnięcia przez Sąd.
- 10 Po tym jak Sąd zauważył, że zdaniem Komisji skarga była dopuszczalna jedynie w zakresie, w jakim miała na celu stwierdzenie nieważności decyzji z dnia 30 stycznia 2006 r. i dotyczyła odmowy wypłaty wszystkich diet pobytowych w rozumieniu art. 17 decyzji END za okres od dnia 17 sierpnia do dnia 31 grudnia 2005 r. (lub od dnia 6 maja do dnia 31 grudnia 2005 r.), uznał za odpowiednie, ze względu na ekonomię procesową, orzeczenie co do istoty i oddalenie skargi co do istoty, przez co nie było konieczności rozpatrywania kwestii dopuszczalności skargi.

- 11 W pierwszej kolejności Sąd oddalił pierwszy zarzut skarżącej dotyczący naruszenia zasady równego traktowania przy stosowaniu decyzji END.

- 12 I tak, odpowiadając na argument skarżącej, zgodnie z którym Komisja naruszyła art. 141 WE w związku z odmową wypłaty, po separacji skarżącej, całej kwoty diet przewidzianych w art. 17 decyzji END z tego względu, że w chwili wystąpienia z wnioskiem o oddelegowanie skarżąca była małżonką osoby zamieszkałej w Brukseli, Sąd zwrócił uwagę w pkt 29 zaskarżonego wyroku, że w decyzji END brak jest różnienia między END płci żeńskiej i płci męskiej i że stosowanie tej decyzji nie może być źródłem jakiegokolwiek dyskryminacji ze względu na płeć.

- 13 W pkt 30 zaskarżonego wyroku Sąd orzekł, że ponadto i w każdym razie rozpatrywane diety nie stanowią wynagrodzenia, co przyznała sama skarżąca podczas rozprawy.

- 14 W pkt 31 zaskarżonego wyroku Sąd oddalił argument skarżącej dotyczący naruszenia zasady równego traktowania ze względu na stan cywilny, orzekając, że „mechanizm art. 20 ust. 3 lit. b) decyzji END znajduje zastosowanie do wszystkich END, zarówno tych stanu wolnego, jak i tych, którzy pozostają w związku małżeńskim”, i że „Komisja słusznie uznała, że w chwili wystąpienia z wnioskiem o oddelegowanie skarżąca nie była dyskryminowana w porównaniu z END stanu wolnego, ponieważ prawny stan cywilny skarżącej, czyli kobiety zamężnej różnił się od stanu osoby stanu wolnego”. Po przypomnieniu, że „z utrwalonego orzecznictwa Trybunału i Sądu wynika, iż małżeństwo nie jest co do zasady porównywalne z konkubinatem lub innymi stanami faktycznymi, ponieważ jedną z podstawowych cech małżeństwa jest to, że prowadzi ono do powstania szczególnych obowiązków prawnych odmiennych od wiążących się z każdym innym stanem”, Sąd podkreślił również, że „zgodnie z aktami sprawy skarżąca pozostawała zamężna przez cały okres oddelegowania, ponieważ rozwód został orzeczony dopiero w styczniu 2006 r.”

- 15 Sąd rozpatrzył następnie drugi zarzut skarżącej dotyczący podniesionego na podstawie art. 241 WE zarzutu niezgodności z prawem art. 20 ust. 3 lit. b) decyzji END. Sąd oddalił ten zarzut, podnosząc w pkt 36 i 37 zaskarżonego wyroku, że skarżąca ograniczyła się w swoich pismach do przedstawienia tego zarzutu w sposób bardzo abstrakcyjny i nie wskazała dokładnie, na czym polega podniesione przez nią naruszenie zasady równości, a także nie rozwinęła tego zarzutu podczas rozprawy pomimo wezwania przez Sąd.
- 16 Wreszcie Sąd oddalił trzeci zarzut skarżącej dotyczący naruszenia przez Komisję zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań, podnosząc w pkt 42 i 43 zaskarżonego wyroku, że informacje przekazane skarżącej przez Komisję za pośrednictwem stałego przedstawicielstwa Republiki Włoskiej były sprzeczne z treścią samej decyzji END i nie uwzględniały stanu skarżącej, a mianowicie stanu kobiety pozostającej w związku małżeńskim z osobą zamieszkującą w miejscu oddelegowania w chwili wystąpienia z wnioskiem o oddelegowanie. Sąd przypomniał, że decyzja END została załączona do pism kierowanych do skarżącej i uznał również, że skarżąca, czynna zawodowo sędzia, była w stanie dokonać prawnej i faktycznej oceny sytuacji.

IV — Żądania stron przed Trybunałem

- 17 W odwołaniu wnosząca je zwraca się do Trybunału o:
- stwierdzenie nieważności zaskarżonego wyroku w całości lub w części;

  - uwzględnienie w całości lub w części wniosków i żądań przedstawionych w pierwszej instancji i w odwołaniu;

- pomocniczo, przekazanie sprawy do Sądu w celu wydania wszelkich niezbędnych rozstrzygnięć co do istoty sprawy;

  - obciążenie Komisji kosztami postępowania w obydwu instancjach, ewentualnie wraz z całkowitym zwrotem kosztów związanych z postępowaniem w pierwszej instancji.
- 18 Komisja wnosi do Trybunału o oddalenie odwołania i obciążenie skarżącej kosztami postępowania niniejszej instancji.

V — W przedmiocie odwołania

A — W przedmiocie żądania uchylecia zaskarżonego wyroku

- 19 W uzasadnieniu tego żądania wnosząca odwołanie podnosi dwa zarzuty dotyczące odpowiednio błędów co do prawa i braków w uzasadnieniu, których dopuścił się Sąd i które doprowadziły do naruszenia zasady równego traktowania w odniesieniu do świadczeń pracowniczych oraz niewystarczającego uzasadnienia oddalenia zarzutu niezgodności z prawem art. 20 ust. 3 lit. b) decyzji END.
- 20 Pismem złożonym w sekretariacie Trybunału w dniu 12 października 2009 r. wnosząca odwołanie wniosła o podniesienie nowego zarzutu zgodnie z art. 42 ust. 2 i art. 118 regulaminu.

1. W przedmiocie wniosku o podniesienie nowego zarzutu

a) Argumentacja stron

- 21 Wnosząca odwołanie podnosi, że po wniesieniu odwołania Komisja przyjęła w dniu 12 listopada 2008 r. decyzję C(2008) 6866 wersja ostateczna dotyczącą zasad mających zastosowanie do oddelegowanych ekspertów krajowych i ekspertów krajowych odbywających kształcenie zawodowe w ramach służb Komisji (zwaną dalej „decyzją END z 2008 r.”).
- 22 Ta nowa decyzja ma przedstawiać dodatkowe dowody na poparcie twierdzenia podnoszonego w odwołaniu, zgodnie z którym doszło do powstania stosunku pracy pomiędzy END i Komisją, cechującego się podporządkowaniem, a diety pobierane przez END w tym kontekście mają charakter wynagrodzenia. Ponadto zdaniem wnoszącej odwołanie decyzja END z 2008 r. nie zawiera już przepisów o zmniejszeniu diety dziennej w przypadku, gdy w chwili wystąpienia z wnioskiem o oddelegowanie miejsce oddelegowania było głównym miejscem zamieszkania małżonka lub dzieci będących na utrzymaniu END.
- 23 Komisja, która zgodnie z art. 42 ust. 2 akapit drugi regulaminu została wezwana do udzielenia odpowiedzi na zarzut podniesiony przez wnoszącą odwołanie, uważa, że wniosek o podniesienie nowego zarzutu jest niedopuszczalny, gdyż Trybunał może rozpatrzyć odwołanie wyłącznie na podstawie stanu faktycznego i prawnego uwzględnionego przez Sąd. Ponadto, jeżeli wnosząca odwołanie uważała, że przyjęcie decyzji END z 2008 r. miało znaczenie dla oceny jej sprawy przez Sąd, to powinna była wnieść skargę o wznowienie postępowania na podstawie art. 44 statutu Trybunału Sprawiedliwości oraz art. 125 i 126 regulaminu Sądu.

- 24 Komisja podnosi pomocniczo, że art. 42 regulaminu należy interpretować w ten sposób, że obejmuje on dorozumiany warunek znaczącego charakteru podnoszonego dowodu. Tymczasem decyzja END z 2008 r. nie może mieć najmniejszego wpływu na sytuację, wytworzoną pod rządami decyzji END z 2002 r. Ponadto argumentacja wnoszącej odwołanie jest w rzeczywistości nieprawidłowa, gdyż w decyzji END z 2008 r. rozróżnienie pomiędzy END a urzędnikami i pracownikami Komisji zostało w całości utrzymane.

b) Ocena Trybunału

- 25 Artykuł 42 ust. 2 akapit pierwszy regulaminu Trybunału stosujący się do postępowania w przedmiocie odwołania na podstawie art. 118 tego regulaminu stanowi, że nie można podnosić nowych zarzutów w toku postępowania, chyba że ich podstawą są okoliczności prawne i faktyczne ujawnione dopiero w toku postępowania.
- 26 W niniejszym przypadku zarzut przyjęcia decyzji END z 2008 r., które zaszło w trakcie postępowania przed Trybunałem, jest w każdym razie bezprzedmiotowy, ponieważ zgodność z prawem aktu wspólnotowego podlega ocenie na podstawie okoliczności faktycznych i prawnych, które występowały w chwili przyjęcia tego aktu (zob. wyroki: z dnia 7 lutego 1979 r. w sprawach połączonych 15/76 i 16/76 Francja przeciwko Komisji, Rec. s. 321, pkt 7; z dnia 17 maja 2001 r. w sprawie C-449/98 P IECC przeciwko Komisji, Rec. s. I-3875, pkt 87; z dnia 22 grudnia 2008 r. w sprawie C-443/07 P Centeno Mediavilla i in. przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. I-10945, pkt 110, 111).
- 27 Decyzja END z 2008 r., która weszła w życie dopiero w dniu 1 stycznia 2009 r., nie zawiera bowiem uregulowań stosujących się do okresu oddelegowania wnoszącej odwołanie. Tym samym decyzja ta nie stanowi okoliczności mającej znaczenie w ramach rozpatrywania odwołania od zaskarżonego wyroku, w którym Sąd dokonał analizy zgodności z prawem decyzji Komisji dotyczących tego oddelegowania.

2. W przedmiocie zarzutu pierwszego, dotyczącego nieprzestrzegania zasady równości

28 Pierwszy zarzut wnoszącej odwołanie dzieli się na cztery części.

a) W przedmiocie części pierwszej zarzutu pierwszego

i) Argumentacja stron

29 W części pierwszej zarzutu pierwszego wnosząca odwołanie twierdzi, że Sąd uchybił obowiązkowi uzasadnienia, ponieważ nie wypowiedział się w przedmiocie sytuacji prawnej END, pomimo że kwestia ta została podniesiona.

30 Wnosząca odwołanie twierdzi ponadto, że podporządkowanie w ramach stosunku pracy pomiędzy Komisją i END nie może zostać podane w wątpliwość, ponieważ należy uważać, że stosunek między END a administracją, która go oddelegowała, ulega zawieszeniu podczas okresu oddelegowania. END jest całkowicie włączony w struktury organizacyjne Komisji i pełni swoje obowiązki wyłącznie na jej rzecz.

31 Zdaniem Komisji część pierwsza zarzutu pierwszego jest niedopuszczalna. Po pierwsze, twierdzenie wnoszącej odwołanie, że powinno się ją było uważać za pracownika Komisji nieodwrotnie prowadzi do zakwestionowania zgodności z prawem całej decyzji END, a w szczególności przepisów stanowiących, że END pozostaje związany ze swoim pracodawcą oddelegującym. Przepisy te nie zostały jednak zakwestionowane w postępowaniu w pierwszej instancji. Po drugie, do Sądu nie wniesiono o wydanie rozstrzygnięcia w przedmiocie kwalifikacji prawnej statusu zawodowego END wobec Komisji.

32 Pomocniczo Komisja podnosi, że część pierwsza zarzutu pierwszego jest bezprzedmiotowa z uwagi na to, że dla rozstrzygnięcia, czy art. 20 ust. 3 lit. b) decyzji END lub sposób, w jaki artykuł ten został zastosowany, stanowi naruszenie art. 141 WE lub ogólnej zasady niedyskryminacji, nie jest niezbędne ustalenie, czy END jest pracownikiem Komisji.

ii) Ocena Trybunału

33 Jeśli chodzi o pierwszy zarzut niedopuszczalności podniesiony przez Komisję, należy stwierdzić, że w drodze części pierwszej zarzutu pierwszego wnosząca odwołanie podnosi braki w uzasadnienia Sądu, ponieważ nie udzielił on odpowiedzi na podniesione przez nią argumenty dotyczące statusu prawnego END, a nie zgodności z prawem decyzji END. W konsekwencji należy oddalić ten zarzut niedopuszczalności.

34 Jeśli chodzi o podnoszoną przez Komisję w drugiej kolejności niedopuszczalność części pierwszej zarzutu pierwszego z tego powodu, że nie wniesiono do Sądu o wydanie rozstrzygnięcia w przedmiocie statusu prawnego END, należy zauważyć, że z repliki złożonej przez wnoszącą odwołanie w Sądzie wynika, że argumenty dotyczące statusu prawnego END zostały jednak przedstawione.

35 Zgodnie z art. 48 ust. 2 akapit pierwszy regulaminu Sądu nie można oczywiście podnosić nowych zarzutów w toku postępowania, chyba że ich podstawą są okoliczności prawne i faktyczne ujawnione dopiero w toku postępowania.

36 Jednak z drugiej strony należy stwierdzić, że o ile wnosząca odwołanie przedstawiła argumenty dotyczące statusu prawnego END dopiero na etapie repliki, o tyle

chodziło jej o odpowiedź na twierdzenie Komisji, zawarte w odpowiedzi tej instytucji na skargę, że diety nie mogą być zakwalifikowane jako wynagrodzenie z uwagi na to, że Komisja nie jest pracodawcą END. Innymi słowy, wnoszącej odwołanie chodziło o wykazanie, że stosunek pracy między stronami charakteryzuje się podporządkowaniem i w konsekwencji diety pobierane przez END należy uznać za wynagrodzenie w rozumieniu art. 141 WE.

- 37 W ten sposób argumenty dotyczące statusu prawnego END można uważać za rozwinięcie podniesionego przez nią przed Sądem zarzutu dotyczącego naruszenia zasady równości przy stosowaniu decyzji END. Tymczasem z orzecznictwa wynika, że zarzut, który jest rozszerzeniem zarzutu podniesionego wcześniej bezpośrednio lub pośrednio w skardze, należy uznać za dopuszczalny (zob. w szczególności wyroki: z dnia 19 maja 1983 r. w sprawie 306/81 Verros przeciwko Parlamentowi, Rec. s. 1755, pkt 9; z dnia 26 kwietnia 2007 r. w sprawie C-412/05 P Alcon przeciwko OHIM, Zb.Orz. s. I-3569, pkt 38–40; z dnia 17 lipca 2008 r. w sprawie C-71/07 P Campoli przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. I-5887, pkt 63).
- 38 W konsekwencji Komisja nie może twierdzić, że kwestia kwalifikacji prawnej statusu zawodowego END wobec Komisji nie została podniesiona przed Sądem. Z tego względu drugi zarzut niedopuszczalności również należy oddalić.
- 39 Jeśli chodzi o istotę sprawy, należy przypomnieć, że kwestia tego, czy uzasadnienie wyroku Sądu jest wewnętrznie sprzeczne lub niewystarczające stanowi zagadnienie prawne, które jako takie może zostać podniesione w ramach odwołania (zob. w szczególności wyroki: z dnia 11 stycznia 2007 r. w sprawie C-404/04 P Technische Glaswerke Ilmenau przeciwko Komisji, pkt 90; a także z dnia 9 września 2008 r. w sprawach połączonych C-120/06 P i C-121/06 P FIAMM i FIAMM Technologies przeciwko Radzie i Komisji, Zb.Orz. s. I-6513, pkt 90).

- 40 W ramach odwołania kontrola Trybunału ma na celu w szczególności zbadanie, czy Sąd odpowiedział w sposób wymagany prawem na wszystkie argumenty przedstawione przez skarżącego (zob. podobnie wyroki: z dnia 17 grudnia 1998 r. w sprawie C-185/95 P Baustahlgewebe przeciwko Komisji, Rec. s. I 8417, pkt 128; z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie C-359/01 P British Sugar przeciwko Komisji, Rec. s. I-4933, pkt 47; a także z dnia 28 czerwca 2005 r. w sprawach połączonych C-189/02 P, C-202/02 P, od C-205/02 P do C-208/02 P i C-213/02 P Dansk Rørindustri i in. przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. I-5425, pkt 244).
- 41 Jednakże jak Trybunał wielokrotnie orzekał, wykładnia spoczywającego na Sądzie obowiązku uzasadnienia swych wyroków nie może być dokonywana w ten sposób, iż wynika z niego, że Sąd jest zobowiązany do szczegółowej odpowiedzi na każdy podniesiony przez stronę skarżącą argument, zwłaszcza jeśli nie jest on wystarczająco jasny i dokładny (zob. w szczególności wyroki: z dnia 6 marca 2001 r. w sprawie C-274/99 P Connolly przeciwko Komisji, Rec. s. I-1611, pkt 121; z dnia 11 września 2003 r. w sprawie C-197/99 P Belgia przeciwko Komisji, Rec. s. I-8461, pkt 81; ww. wyroki: w sprawie Technische Glaswerke Ilmenau przeciwko Komisji, pkt 90; w sprawie FIAMM i FIAMM Technologies przeciwko Radzie i Komisji, pkt 91).
- 42 W niniejszym przypadku, jak wskazano w pkt 37 niniejszego wyroku, argumentacja odnosząca się do statusu prawnego END została przedstawiona w ramach zarzutu naruszenia zasady równości, o której mowa w art. 141 WE.
- 43 Tymczasem bezsporne jest, że Sąd odpowiedział na argument dotyczący naruszenia art. 141 WE w pkt 29 zaskarżonego wyroku, gdy stwierdził, że w decyzji END brak jest rozróżnienia pomiędzy END płci męskiej i płci żeńskiej i że z tego powodu zastosowanie tej decyzji nie może stanowić źródła jakiegokolwiek dyskryminacji ze względu na płeć.
- 44 W tych okolicznościach kwestia statusu END i w konsekwencji możliwości zakwalifikowania diety przez niego pobieranej jako wynagrodzenia nie była już rozstrzygająca.

45 Poza tym jedynie tytułem uzupełnienia Sąd orzekł w pkt 30 zaskarżonego wyroku, że ponadto i w każdym razie rozpatrywane diety nie stanowią wynagrodzenia.

46 W konsekwencji należy oddalić część pierwszą zarzutu pierwszego z uwagi na jej bezzasadność.

b) W przedmiocie części drugiej zarzutu pierwszego

i) Argumentacja stron

47 W części drugiej zarzutu pierwszego wnosząca odwołanie twierdzi, że Sąd uchybił obowiązkowi uzasadnienia i dopuścił się błędu co do prawa, gdy orzekł w pkt 30 zaskarżonego wyroku, że „ponadto i w każdym razie, jak skarżąca sama przyznała podczas rozprawy, rozpatrywane diety nie stanowią wynagrodzenia”.

48 Po pierwsze, wnosząca odwołanie złagodziła swoje stanowisko pomimo stwierdza, że pomimo iż art. 17 ust. 9 decyzji C (2006) 2033 stanowi, że diet nie uważa się za wynagrodzenie, to nie można jednak wykluczyć, że mają one przynajmniej częściowo taki charakter.

49 Po drugie, Sąd przyznał, że diety nie mają tego samego charakteru co wynagrodzenie bez przeprowadzenia niezbędnej analizy i nie biorąc pod uwagę innych przepisów

prawnych, w szczególności art. 141 ust. 2 WE, art. 63 ust. 3 Regulaminu pracowniczego urzędników Wspólnot Europejskich, czy też art. 19 Warunków zatrudnienia innych pracowników Wspólnot Europejskich.

- 50 Komisja podnosi w pierwszej kolejności, że oświadczenia złożone przez wnoszącą odwołanie podczas rozprawy stanowią okoliczność faktyczną, której nie można zakwestionować w ramach odwołania, chyba że podnosi się przeinaczenie okoliczności faktycznych. Tymczasem takie przeinaczenie nie zostało ani podniesione, ani udowodnione, gdyż argument dotyczący niepełnego charakteru oświadczeń zawartych w zaskarżonym wyroku nie ma takiego zakresu.
- 51 Komisja podnosi w drugiej kolejności, że wnosząca odwołanie wyraźnie przyznała w pkt 77 odwołania, że złożyła oświadczenie, o którym mowa w pkt 30 zaskarżonego wyroku i sama przyznała podczas rozprawy, że rozpatrywane diety nie stanowią wynagrodzenia. Argumenty wnoszącej odwołanie w tym względzie wykazują, że nie przypisuje ona znaczącej wagi temu, co przyznała przed Sądem a pozostałe uwagi, które przedstawiła, mają jedynie charakter hipotetyczny.

ii) Ocena Trybunału

- 52 Należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem zarzut skierowany przeciwko uzupełniającej tezie orzeczenia Sądu nie może prowadzić do uchylenia tego orzeczenia i dlatego jest nieistotny (ww. wyrok w sprawie Dansk Rørindustri i in. przeciwko Komisji, pkt 148; a także postanowienia: z dnia 23 lutego 2006 r. w sprawie C-171/05 P Piau przeciwko Komisji, pkt 86; z dnia 9 marca 2007 r. w sprawie C-188/06 P Schneider Electric przeciwko Komisji, pkt 64).

- 53 Tymczasem jak zauważono w pkt 45 niniejszego wyroku, zakwestionowane przez wnoszącą odwołanie stwierdzenie Sądu zawarte w pkt 30 zaskarżonego wyroku ma charakter uzupełniający w stosunku do tego, co Sąd orzekł w pkt 29 tego wyroku. Wynika to również z użycia terminu „ponadto” na początku pkt 30.
- 54 Tym samym część druga zarzutu pierwszego wydaje się dotyczyć tezy uzupełniającej zaskarżonego wyroku, a zatem nawet w razie jej zasadności nie może ona prowadzić do uchylecia tego wyroku.
- 55 W konsekwencji część drugą zarzutu pierwszego należy oddalić jako nieistotną.

c) W przedmiocie części trzeciej zarzutu pierwszego

i) Argumentacja stron

- 56 W części trzeciej zarzutu pierwszego wnosząca odwołanie twierdzi, po pierwsze, że Sąd badał wystąpienie dyskryminacji ze względu na płeć, gdy tymczasem ona nie podnosiła takiej dyskryminacji, lecz miała na celu wykazanie, poprzez przywołanie wszystkich obowiązujących przepisów, istnienia ogólnej zasady prawa wspólnotowego, zgodnie z którą za identyczną pracę przysługuje identyczne wynagrodzenie.

- 57 Po drugie, wykładnia przyjęta przez Sąd prowadzi do dyskryminacji rodziny jako instytucji prawnej, ponieważ obejmuje ona jedynie związki małżeńskie, a nie związki faktyczne, niezależnie od stopnia ich trwałości wraz z upływem czasu.
- 58 Tymczasem po pierwsze, stan małżeński nie wystarcza, aby uzasadnić różnice w traktowaniu. Należałoby, wprost przeciwnie, wziąć pod uwagę rzeczywistą sytuację każdej pary, która jest taka sama w przypadku par zamężnych i tych, które pozostają w związku faktycznym, ponieważ w obydwu przypadkach dochodzi do wzajemnego i solidarnego wsparcia ekonomicznego oraz do równego udziału w pokrywaniu kosztów związanych z wspólnym życiem.
- 59 Po drugie, w przepisach prawnych różnych państw członkowskich istnieje aktualnie silna tendencja do porównywalnego traktowania związków faktycznych i małżeństw. W konsekwencji orzecznictwo Trybunału, które nie zrównuje małżeństwa i związków faktycznych, powinno zostać poddane ponownej analizie, co najmniej w zakresie prawa pracy, w świetle norm prawa wspólnotowego, w szczególności art. 1d ust. 1 akapit drugi Regulaminu pracowniczego urzędników Wspólnot Europejskich i przy uwzględnieniu orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, w którym ochrona życia rodzinnego, ustanowiona w art. 8 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, podpisanej w Rzymie w dniu 4 listopada 1950 r., obejmuje również związki faktyczne.
- 60 Po trzecie, dyskryminujący charakter różnicowania wynagrodzenia w oparciu o stan cywilny wynika z okoliczności, że Komisja nie zmniejsza wysokości diet, gdy END wstępuje w związek małżeński z osobą zamieszkującą w Brukseli po rozpoczęciu służby lub gdy małżonek END przynosi się do Brukseli po oddelegowaniu END.

- 61 Wreszcie po czwarte, wnosząca odwołanie zmierza do wykazania niespójności stanowiska zajmowanego przez Komisję przed Sądem w zakresie, w jakim instytucja ta stwierdziła, że stan cywilny END jest jedynym rzeczywistym i zdefiniowanym kryterium, które można uwzględnić dla celów oceny, jaką kwotę diet dziennych należy wypłacić, ponieważ analiza konkretnych sytuacji włącznie z sytuacją związków faktycznych byłaby sprzeczna z zasadą upraszczania, ale jednocześnie Komisja utrzymywała również w sposób niespójny z tą zasadą upraszczania, że wnosząca odwołanie powinna była zaskarżyć wszystkie miesięczne wypłaty.
- 62 Zdaniem Komisji, w odpowiedzi na odniesienie się wnoszącej odwołanie do art. 141 WE, Sąd prawidłowo zauważył, że żadna dyskryminacja ze względu na płeć nie wynika z analizy decyzji END.
- 63 Komisja twierdzi, że argument dotyczący rzekomej równoważności małżeństwa i związku faktycznego podniesiony został po raz pierwszy w postępowaniu w przedmiocie odwołania i z tego względu powinien zostać uznany za niedopuszczalny.
- 64 Ponadto, o ile należy niewątpliwie uznać wagę zasady identycznego wynagrodzenia za równoważną pracę, o tyle zasada ta nie ma znaczenia w niniejszym przypadku i nie została naruszona w zaskarżonym wyroku. W każdym razie jedynym skutkiem porównywalnego traktowania małżeństwa i związków faktycznych w ramach systemu diet przysługujących END byłoby objęcie również END pozostających w związku faktycznym zakresem domniemania opartego o art. 20 ust. 3 lit. b) decyzji END, zgodnie z którym END napotyka mniejsze trudności, jeżeli pozostaje w związku małżeńskim z osobą zamieszkującą w miejscu oddelegowania, i co za tym idzie, przyznanie również im diet w zmniejszonej wysokości.

- 65 Co więcej, okoliczność, że w pewnych przepisach wspólnotowego porządku prawnego związki prawne są w sposób wyraźny traktowane porównywalnie ze związkami faktycznymi, nie prowadzi do powstania żadnego ogólnego obowiązku takiego porównywalnego traktowania, przede wszystkim jeżeli powody takiego porównywalnego traktowania we wspomnianych przepisach, a w szczególności ochrona życia rodzinnego, nie mają nic wspólnego z podstawami diet przewidzianych w art. 17 decyzji END.
- 66 Komisja wskazuje, że jeżeli system opiera się o konkretne i precyzyjne kryteria, stosowane w sposób obiektywny, to występowanie sytuacji granicznych byłoby do zaakceptowania, gdyby można było powołać się na ważniejsze okoliczności, takie jak racjonalne wykorzystanie zasobów Wspólnoty i w niniejszym przypadku zmniejszenie ciężaru biurokratycznego spoczywającego na Komisji w odniesieniu do osób czasowo oddelegowywanych przez administrację krajowe.

ii) Ocena Trybunału

- 67 Jeśli chodzi o argument, zgodnie z którym Sąd dopuścił się błędu co do prawa, rozpatrując, czy doszło do dyskryminacji ze względu na płeć, wystarczy zauważyć, że jak wynika również z pkt 22 odwołania, wnosząca je w sposób wyraźny podniosła przed Sądem naruszenie art. 141 WE. Tymczasem przepis ten stanowi szczególny wyraz ogólnej zasady równego traktowania płci (zob. wyrok z dnia 11 września 2007 r. w sprawie C-227/04 P Lindorfer przeciwko Radzie, Zb.Orz. s. I-6767, pkt 50).
- 68 Sąd słusznie tym samym zbadał, czy zastosowanie decyzji END może być źródłem dyskryminacji ze względu na płeć.

- 69 Następnie jeśli chodzi o argument wnoszącej odwołanie, zgodnie z którym wykładnia dokonana przez Sąd prowadzi do dyskryminacji rodziny jako instytucji prawnej w porównaniu ze związkami faktycznymi, argument ten należy uznać za dopuszczalny dlatego, że po pierwsze, jak wynika ze skargi wniesionej w pierwszej instancji, a w szczególności z jej pkt 33, wnosząca odwołanie rzeczywiście podniosła kwestię porównywalności związków prawnych, takich jak małżeństwo ze związkami faktycznymi, i po drugie, Sąd wyraźnie zajął stanowisko w tym względzie w pkt 31 zaskarżonego wyroku.
- 70 Należy przypomnieć w tym kontekście, że zasada równego traktowania lub niedyskryminacji wymaga, aby porównywalne sytuacje nie były traktowane w różny sposób i by różne sytuacje nie były traktowane w identyczny sposób, chyba że takie traktowanie jest obiektywnie uzasadnione (wyroki: z dnia 10 stycznia 2006 r. w sprawie C-344/04 IATA i ELFAA, Zb.Orz. s. I-403, pkt 95; z dnia 12 września 2006 r. w sprawie C-300/04 Eman i Sevinger, Zb.Orz. s. I-8055, pkt 57; a także ww. wyrok w sprawie Lindorfer przeciwko Radzie, pkt 63).
- 71 Stwierdzając w pkt 31 zaskarżonego wyroku brak dyskryminacji wnoszącej odwołanie, która pozostawała w związku małżeńskim w chwili wystąpienia z wnioskiem o oddelegowanie, w porównaniu z END będącym osobą stanu wolnego z uwagi na to, że stany cywilne tych dwóch osób są różne, Sąd pośrednio uznał ważność kryterium stanu cywilnego jako jednego z właściwych i prawidłowych kryteriów dla celów ustalenia wysokości przysługującej diety dziennej.
- 72 Tymczasem należy zauważyć, że określenie warunków przyznania diet ekspertom END wchodzi w zakres uprawnień dyskrecjonalnych Komisji. Tak samo nieprzestrzeganie zasady niedyskryminacji lub równego traktowania miałyby miejsce wyłącznie, jeżeli art. 20 ust. 3 lit. b) decyzji END prowadziłyby do arbitralnego lub oczywiście nieodpowiedniego rozróżnienia w kontekście celu tego przepisu.

- 73 Należy wskazać w tym względzie, że dieta jest wypłacana przez Komisję, jak wyjaśnia ta instytucja, w celu zrekompensowania ciężarów i kosztów ponoszonych przez END w związku z opuszczeniem przez nich miejsca zamieszkania. Artykuł 20 ust. 3 lit. b) decyzji END opiera się na założeniu, że END boryka się z mniejszymi niedogodnościami, jeżeli w chwili wystąpienia z wnioskiem o oddelegowanie jego małżonek zamieszkuje w miejscu oddelegowania.
- 74 Wnosząca odwołanie nie kwestionuje tego założenia jako takiego, ale uważa, że stan cywilny nie jest jedynym właściwym i odpowiednim kryterium, które może być uwzględnione w tym zakresie i że wspólne zamieszkiwanie może stawiać osoby pozostające w związku faktycznym w tej samej sytuacji, co pary w związku małżeńskim.
- 75 Należy jednak zauważyć, że chociaż pod pewnymi względami związki faktyczne i związki prawne, takie jak małżeństwo, mogą wykazywać podobieństwa, to podobieństwa te nie muszą koniecznie prowadzić do porównywalnego traktowania tych dwóch typów związku.
- 76 W tych okolicznościach wybór kryterium prawnego stanu małżeńskiego nie okazuje się ani arbitralny, ani oczywiście nieodpowiedni w kontekście celu zmniejszenia diet wypłacanych ekspertom END, jeżeli znajdują się oni w sytuacjach, w których można zakładać, że poprzez swój stan cywilny ponoszą mniejsze koszty i doświadczają mniejszych niedogodności.
- 77 Należy ponadto zauważyć, że wnosząca odwołanie nie podnosiła konkretnie ani przed Sądem, ani przed Trybunałem, że występuje różne traktowanie osób pozostających w związku małżeńskim i osób wspólnie zamieszkujących w ramach zarejestrowanego związku, ani nie przedstawiła praktyki Komisji w tym względzie.

- 78 Wynika z tego, że potwierdzając ważność kryterium stanu małżeńskiego i uznając w pkt 31 zaskarżonego wyroku, że wnosząca odwołanie nie była w chwili wystąpienia z wnioskiem o oddelegowanie dyskryminowana w porównaniu z END stanu wolnego, ponieważ jej stan prawny mężatki był odmienny od osoby stanu wolnego, Sąd nie spowodował dyskryminacji osób pozostających w związku małżeńskim w porównaniu z osobami stanu wolnego pozostającymi w związku faktycznym.
- 79 W konsekwencji należy oddalić ten argument wnoszącej odwołanie ze względu na jego bezzasadność.
- 80 Przywołanie przez wnoszącą odwołanie różnych sytuacji, w których wysokość diety nie podlega zmniejszeniu w następstwie późniejszych zmian sytuacji END, nie podaje tej oceny w wątpliwość.
- 81 Trybunał orzekł już, że chociaż w sytuacjach granicznych powstają okazjonalne niedogodności związane z ustanowieniem norm generalnych i abstrakcyjnych, prawodawcy nie można zarzucić odwołania się do kategoryzacji, pod warunkiem że nie ma ona zasadniczo dyskryminującego charakteru w odniesieniu do celu, któremu służy (wyrok z dnia 16 października 1980 r. w sprawie 147/79 Hochstrass przeciwko Trybunałowi Sprawiedliwości, Rec. s. 3005, pkt 14). Ten sam wniosek nasuwa się a fortiori w okolicznościach, gdy te sytuacje graniczne prowadzą do powstania okazjonalnych korzyści.
- 82 Odniesienia wnoszącej odwołanie do przepisów Regulaminu pracowniczego urzędników Wspólnot Europejskich i orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka nie mają w tym względzie znaczenia.

- 83 Po pierwsze, Trybunał przypomniał już, że END, którzy są okazjonalnie zatrudniani przez Komisję, nie są objęci zakresem stosowania Regulaminu pracowniczego urzędników Wspólnot Europejskich (zob. również wyrok z dnia 24 stycznia 2008 r. w sprawie C-211/06 P Adam przeciwko Komisji, pkt 52).
- 84 Po drugie, wnosząca odwołanie nie wykazała, w jaki sposób wykładnia Sądu miałyby naruszać gwarantowaną w Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności zasadę ochrony życia rodzinnego.
- 85 Wreszcie argumenty, za pomocą których wnosząca odwołanie kwestionuje stanowisko prezentowane przez Komisję przed Sądem, są niedopuszczalne, ponieważ zgodnie z art. 225 WE i art. 58 akapit pierwszy statutu Trybunału Sprawiedliwości odwołanie do Trybunału Sprawiedliwości jest ograniczone do kwestii prawnych i musi mieć za podstawę brak właściwości Sądu, naruszenie procedury w postępowaniu przed Sądem wpływające niekorzystnie na interesy wnoszącego odwołanie oraz naruszenie prawa Unii przez Sąd (zob. w szczególności postanowienie Trybunału z dnia 10 maja 2001 r. w sprawie C-345/00 P FNAB i in. przeciwko Radzie, Rec. s. I-3811, pkt 28 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 86 Tymczasem kwestionując stanowisko prezentowane przez Komisję przed Sądem, wnosząca odwołanie zmierza do ponownego rozpatrzenia skargi wniesionej do Sądu, co nie należy do właściwości Trybunału (zob. w szczególności wyrok z dnia 4 lipca 2000 r. w sprawie C-352/98 P Bergaderm i Goupil przeciwko Komisji, Rec. s. I-5291, pkt 35).
- 87 W konsekwencji należy oddalić część trzecią zarzutu pierwszego ze względu na jej częściową bezzasadność i częściową niedopuszczalność.

d) W przedmiocie części czwartej zarzutu pierwszego

i) Argumentacja stron

- 88 W części czwartej zarzutu pierwszego mającej charakter pomocniczy wnosząca odwołanie utrzymuje, że Sąd zadowolił się podkreśleniem w pkt 31 zaskarżonego wyroku, iż zgodnie z aktami sprawy wnosząca odwołanie pozostawała w związku małżeńskim przez cały okres oddelegowania, podczas gdy wносиła ona o pełną wypłatę diet ze skutkiem od dnia 2 lutego 2005 r., daty faktycznej separacji lub ewentualnie od dnia 4 lipca 2005 r., daty złożenia aktu rozwodowego. Jej zdaniem zaskarżony wyrok posiada tym samym braki w uzasadnieniu, ponieważ nie pozwala on w sposób jasny dostrzec przyjętej przez Sąd logicznej i prawnej ścieżki rozumowania.
- 89 Ponadto konieczność odniesienia się, dla celów ustalenia wysokości należnych diet, do sytuacji END istniejącej w chwili wystąpienia z wnioskiem o oddelegowanie, bez uwzględnienia ewentualnych późniejszych zmian, nie znajduje potwierdzenia w tekście obowiązujących przepisów.
- 90 Wnosząca odwołanie twierdzi, że stanowisko Komisji jest pełne sprzeczności, ponieważ propozycja przedstawiona przez nią wnoszącej odwołanie, a mianowicie żeby ta wniosła skargę na wszystkie miesięczne wypłaty, jest całkowicie niespójna z uwagi na jej sprzeczność z zasadą upraszczania. Ponadto stanowisko Komisji polegające na odmowie stałej kontroli statusu END podważa okoliczność, potwierdzoną przez Komisję, że przypadki podlegające ponownemu rozpatrzeniu są rzadkie.
- 91 Komisja odpowiada, że część czwarta zarzutu pierwszego jest częściowo niedopuszczalna, a w każdym razie bezzasadna.

- ⁹² Po pierwsze, nie ma potrzeby przedstawienia dodatkowego uzasadnienia w odniesieniu do okoliczności faktycznej, która nie podlega dyskusji, a mianowicie, że podczas oddelegowania nie nastąpiła żadna zmiana sytuacji prawnej wnoszącej odwołanie, gdyż ta okoliczność faktyczna służy w każdym razie wzmocnieniu argumentacji Sądu, zgodnie z którą wnosząca odwołanie nie mogła być dyskryminowana w porównaniu z END stanu wolnego, ponieważ pozostaje ona w związku małżeńskim, a prawny stan mężatki różni się od tego stanu osoby stanu wolnego.
- ⁹³ Po drugie, podnosząc niewystępujące w niniejszym przypadku braki w uzasadnieniu, wnosząca odwołanie zmierzała w rzeczywistości do tego, aby Trybunał po prostu ponownie rozpatrzył już podniesione i oddalone w pierwszej instancji argumenty dotyczące potrzeby uwzględnienia zmian sytuacji osobistej END, które nastąpiły w trakcie oddelegowania.
- ⁹⁴ Po trzecie i w każdym razie, art. 20 ust. 3 lit. b) decyzji END wymaga sprawdzenia, czy w chwili wystąpienia z wnioskiem o oddelegowanie do Komisji istnieją warunki obniżenia wysokości diet.

ii) Ocena Trybunału

- ⁹⁵ W pierwszej kolejności należy przypomnieć, że zgodnie z art. 20 ust. 3 lit. b) decyzji END dla celów ustalenia miejsca zamieszkania END należy przyjąć jego miejsce zamieszkania w chwili wystąpienia z wnioskiem o oddelegowanie.
- ⁹⁶ Z tego względu argument wnoszącej odwołanie, że stanowisko Sądu, zgodnie z którym mechanizm art. 20 ust. 3 lit. b) decyzji END znajduje zastosowanie

jednorazowo do wszystkich END i że chwila wystąpienia z wnioskiem o oddelegowanie stanowi właściwy moment oceny dla ustalenia miejsca zamieszkania, nie znajduje żadnego oparcia w tekście decyzji END, jest sprzeczny z treścią wspomnianego art. 20 ust. 3 lit. b).

- 97 W drugiej kolejności zarzuty dotyczące naruszenia przez Sąd obowiązku uzasadnienia również muszą zostać oddalone. Skoro bowiem Sąd stwierdził prawidłowo, że ocena sytuacji END dokonywana jest jednorazowo dla wszystkich w chwili wystąpienia z wnioskiem o oddelegowanie, stwierdzenie to stanowi z punktu widzenia prawa wystarczającą odpowiedź na argument wnoszącej odwołanie, zgodnie z którym cała kwota diety powinna być jej wypłacana od chwili faktycznej separacji lub od chwili złożenia aktu rozwodowego. Te zmiany prawnego stanu wnoszącej odwołanie pozostają zatem bez znaczenia.
- 98 Ponadto Sąd jedynie tytułem uzupełnienia zauważył, że wnosząca odwołanie pozostawała w związku małżeńskim przez cały czas trwania oddelegowania. Tymczasem, jak przypomniano w pkt 52 niniejszego wyroku, zarzuty skierowane przeciwko uzupełniającym tezom wyroku Sądu nie mogą prowadzić do jego uchylecia i dlatego są nieistotne.
- 99 W trzeciej kolejności, jeśli chodzi o argumenty wnoszącej odwołanie mające na celu wykazanie niespójności stanowiska Komisji, wystarczy stwierdzić, że wnosząca odwołanie zmierza po prostu do ponownego rozpatrzenia skargi wniesionej do Sądu, co zgodnie z orzecnictwem przywołanym w pkt 85 i 86 niniejszego wyroku nie należy do właściwości Trybunału w ramach odwołania.
- 100 Wynika z tego, że należy oddalić część czwartą zarzutu pierwszego ze względu na jej częściową bezzasadność i częściową niedopuszczalność.

3. W przedmiocie zarzutu drugiego dotyczącego błędu co do prawa, którego dopuścił się Sąd, gdy odrzucił zarzut niezgodności z prawem art. 20 ust. 3 lit. b) decyzji END

a) Argumentacja stron

- ¹⁰¹ Wnosząca odwołanie uważa, że odrzucając zarzut niezgodności z prawem w rozumieniu art. 241 WE, podniesiony w odniesieniu do art. 20 ust. 3 lit. b) decyzji END jako niedopuszczalny, Sąd dopuścił się błędu w uzasadnieniu, ponieważ wnosząca odwołanie przedstawiła okoliczności prawne i faktyczne przywołane dla poparcia jej żądań w sposób szczegółowy i łatwy do zrozumienia. Wskazała ona podczas rozprawy przed Sądem, że zarzut niezgodności z prawem jest uzupełnieniem już przedstawionych argumentów stanowiących podstawę zarzutu nierównego traktowania. Wynika z tego jasno, że odniesienie do art. 241 WE miało na celu uzyskanie rozstrzygnięcia w przedmiocie podniesionych kwestii, nawet w przypadku złożenia skargi z przekroczeniem terminu.
- ¹⁰² Komisja podnosi, że odrzucenie zarzutu niezgodności z prawem w pkt 35–37 zaskarżonego wyroku zostało należycie uzasadnione.

b) Ocena Trybunału

- ¹⁰³ Zgodnie z nagłówkiem drugiego zarzutu w tej formie, w której został on sformułowany w pismach wnoszącej odwołanie, utrzymuje ona, że Sąd uchybił obowiązkowi uzasadnienia, gdy odrzucił zarzut niezgodności z prawem na podstawie art. 241 WE. Jednakże z pkt 123–125 niniejszego odwołania wynika, że wnosząca odwołanie

w rzeczywistości kwestionuje zasadność tego odrzucenia. W przeciwieństwie do tego, co orzekł Sąd, uważa ona, że skarga była zgodna z zasadami dopuszczalności, o których mowa w art. 35 zaskarżonego wyroku.

- 104 Trybunał orzekł już, że Sąd jest zobowiązany odrzucić jako niedopuszczalne żądanie wniesionej do niego skargi, jeśli podstawowe okoliczności faktyczne i prawne, na których żądanie to się opiera, nie wynikają w sposób spójny i zrozumiały z tekstu samej skargi, gdyż brak wskazania takich okoliczności w skardze nie może zostać uzupełniony poprzez przedstawienie ich na rozprawie (zob. wyrok z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie C-214/05 P Rossi przeciwko OHIM, Zb.Orz. s. I-7057, pkt 37).
- 105 W niniejszym przypadku Sąd stwierdził w pkt 36 zaskarżonego wyroku, że skarżąca ograniczyła się w swoich pismach do przedstawienia zarzutu niezgodności z prawem w sposób bardzo abstrakcyjny i nie wskazała, na czym dokładnie polega podniesione przez nią naruszenie zasady równości.
- 106 Jednocześnie wnosząca odwołanie nie przedstawiła Trybunałowi żadnych argumentów, które mogłyby wskazać, że w przeciwieństwie do tego, co orzekł Sąd, skarga do niego wniesiona zawierała dokładne okoliczności faktyczne i prawne uzasadniające podniesiony zarzut niezgodności z prawem, gdyż stwierdzenie podczas rozprawy, iż okoliczności faktyczne i prawne stanowiące podstawę pierwszego zarzutu stanowią również podstawę zarzutu niezgodności z prawem, jak wynika z orzecznictwa przywołanego w pkt 104 niniejszego wyroku, nie ma w tym względzie znaczenia.
- 107 W konsekwencji Sąd nie dopuścił się błędu co do prawa i należy oddalić zarzut drugi ze względu na jego bezzasadność.

B — *W przedmiocie żądania dotyczącego obciążenia kosztami postępowania*

1. Argumentacja stron

- 108 Zdaniem wnoszącej odwołanie Sąd dopuścił się błędu co do prawa i błędów w uzasadnieniu, gdy obciążył ją kosztami postępowania poniesionymi przez Komisję. Po pierwsze bowiem, z uwagi na to, że END powinno się uważać za pracownika Komisji, ogólny przepis art. 87 § 2 regulaminu Sądu nie znajdował zastosowania do niniejszego przypadku, a po drugie, pomimo iż kwestia ta została wyraźnie podniesiona, Sąd nie podał powodów, dla których status prawny END nie jest identyczny lub porównywalny ze statusem urzędników i pracowników.
- 109 Ponadto nowość i złożoność podniesionych kwestii prawnych oraz trwale przyjęty przez Komisję sposób zachowania stanowią szczególne wypadki, które powinny być spowodować, że Sąd na podstawie art. 87 § 3 akapit pierwszy swojego regulaminu obciąży Komisję poniesionymi przez nią kosztami postępowania.
- 110 Komisja podnosi, że zważywszy na fakt, iż wnosząca odwołanie była END, którego sytuacja ewidentnie różni się od sytuacji urzędników i pracowników Komisji, spór wchodził w zakres stosowania art. 230 WE, a co za tym idzie, przepisy dotyczące kosztów postępowania w sprawach obejmujących urzędników i pracowników Komisji nie mają zastosowania. Ponadto spór ten nie doprowadził do ujawnienia żadnego szczególnego względu mogącego spowodować, że Sąd podzielił koszty postępowania lub każda ze stron pokryje swoje koszty.

2. Ocena Trybunału

- ¹¹¹ Należy przypomnieć, że zgodnie z art. 58 akapit drugi statutu Trybunału „[o]dwołanie nie może dotyczyć wyłącznie ustalenia wysokości kosztów postępowania lub wskazania strony je ponoszącej”. Ponadto z utrwalonego orzecznictwa wynika, że w przypadku oddalenia wszystkich zarzutów odwołania żądanie stwierdzenia ewentualnej niezgodności z prawem rozstrzygnięcia Sądu w przedmiocie kosztów należy odrzucić jako niedopuszczalne na podstawie tego przepisu (zob. w szczególności wyroki: z dnia 14 września 1995 r. w sprawie C-396/93 P Heinrichs przeciwko Komisji, Rec. s. I -2611, pkt 65, 66; z dnia 12 lipca 2001 r. w sprawach połączonych C-302/99 P i C-308/99 P Komisja i Francja przeciwko TF1, Rec. s. I-5603, pkt 31; a także z dnia 26 maja 2005 r. w sprawie C-301/02 P Tralli przeciwko EBC, Zb.Orz. s. I- 4071, pkt 88).
- ¹¹² Wynika z tego, że skoro wszystkie inne zarzuty odwołania przedstawione przez wnoszącą odwołanie zostały oddalone, ostatni zarzut dotyczący podziału kosztów postępowania należy uznać za niedopuszczalny.

VI — W przedmiocie kosztów

- ¹¹³ Zgodnie z art. 69 § 2 regulaminu Trybunału, mającym zastosowanie do postępowania odwoławczego na podstawie art. 118 regulaminu, kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ Komisja wniosła o obciążenie C. Gualtieri kosztami postępowania, a ta ostatnia przegrała sprawę, należy obciążyć ją kosztami postępowania.

Z powyższych względów Trybunał (pierwsza izba) orzeka, co następuje:

- 1) **Odwołanie zostaje oddalone.**

- 2) **C. Gualtieri zostaje obciążona kosztami postępowania.**

Podpisy